

Pradiek pažinti so žemaitė suodība išsėaiškinds žuodiu reikšmė

A
 Ablė – oblius
 Adina – valanda
 Alkierius – kambarys, skirtas
 namiškiams arba svečiams miegoti
 Apcūgas – replės
 Apėnt – vėl
 Arpoutė – arpuoti (vėtyti)
 grūdus
 Asablivs – tam tikras, ypatingas
 Aulīs – avilys

B
 Baguots – turtingas
 Balgalvė – ramunė
 Batarėika – prožektorius
 Bėrbals – motorinis dviratis
 Biesos – velnias
 Blezdinga – kregždė
 Bliūds – dubuo
 Bodavuotė – statyti
 Bodinks – pastatas
 Bokiets – puokštė
 Bormašinė – gręžtuvas
 Brags – stoginė ant keturių
 karčių

C
 Ciongs – skersvėjis
 Cīrolis – vieversys
 Cėbolaiškė – svogūnių laiškai
 Cėbolinė – sriuba iš vandens,
 silkės ir svogūnų

Č
 Čidītėis – tyčiotis
 Čiut čiut – vos vos

D
 Dėvuons – užtiesalas
 Dekis – apklotas
 Dīvs – stebėtinai dalykas
 Druotės – viela
 Dūlis – dūminė

E
 Etažerė – atvira spintelė, skir-
 ta knygoms susidėti

Ė
 Ėšeinama – lauko tualetas
 Ėštrėvuotė – iškentėti

G
 Gaspadėnė – šeimininkė
 Gėžielis – pameistrys
 Godė – tintuvas dalgiui
 Gonkelės – priebutis
 Griešitė – nusidėti
 Griūšis – kriaušė
 Gruobā – žarnos

I
 I rinki – aplinkui

K
 Kamara – klėtis kambarys
 Karklės – vartai iš karčių
 Karšinčios – senolis
 Kavuonės – slėpynės
 Kepalošos – kepurė
 Keravuotė – saugoti
 Kiuocis – krepšys
 Klebets – rankena su liežuvėliu
 Kleckā – kukuliai
 Klemaris – įtaisas, skirtas du-
 rims uždaryti

Klėmka – durų rankena
 KOMPIELIOS – kurortas
 Konkuolinė – kukulių sriuba
 Kontėns – patenkintas
 Korė – kalakutė
 Koskelė – skarelė
 Kramė – galva
 Krėsnas – spirgai
 Krežis – krepšys
 Krūzielis – puodelis
 Kūjātis – plaktukas
 Kūlis – akmuo
 Kūtė – tvartas

Barnėškienės Ritas kningelės „Žemaitė gyvenėms“ (Plungė, 2022 m.) vėršielis. Dailininkė Valužienė Bruonė

Kvetiera – nuomojamas kam-
 barys, užvažiuojamas kiemas
 Kvietka – gėlė

L
 Laidaris – užtvaras prie tvarto
 Ledauničė – ledainė (patalpa)
 Liekarstvas – vaistai
 Longėnė – kambarys su daug
 langų

M
 Majednė – keistai
 Manta – turtas
 Matuonitė – apgaudinėti
 Meistarnė – dirbtuvės
 Mėslitė – galvoti
 Mitrė – vikriai, greitai

N
 Nuognė – labai
 Nusėbrocintė – nusibrozdinti

O
 Obladė – vasarinė virtuvė
 Oknuolis – vinis pasagoms
 Ožkūtė – užtvartė
 Ožolksmie – pavėsis

(Nukelta i 64 p.)

P

Palags – stogelis
Papoikēnēmā – pagražinimai
Pastrajītē – papuošti
Patruovas – patiekalai
Pažīčiuotē – paskolinti
Peludē – pastatas pelams
Pēštaliets – pistoletas
Pietnīcē – pentkadienis
Pilīcē – dildē
Pīlūtis – ančiukas
Pirankas – užuolaidos
Plincē – blynai
Prakals – priekalas
Pribuorā – prietaisai, įrankiai
Prīšēninkē – priemenė
Portėgrapčėks – fotografas
Puonėvalē – per prievartą

R

Rėndielios – puodas
Riedītėis – ruoštis, rengtis
Rokoutėis – kalbėtis
Ruoda – kalba

S

Sarmatītėis – gėdytis
Siednios – namo patalpa
Sīla – jėga
Skleps – rūsys
Skrabėnelė – skardinėlė, dėžutė
Skrībelis – skrybėlė
Skombals – varpas
Slinkis – tinginys
Sluovikielis – stiklainėlis
Smetuons – grietinė
Sniokis – smakras
Sosiedūs – kaimynystėje
Spakainē – ramiai
Spuotkielis – indėlis
Stėgavuotėis – ginčytis
Stīpīnės – kojūakai
Stuovīla – figūra
Striuoks – skuba

Š

Šalbierka – liemenė
Šarkakuojė – garšva
Šieps – spinta

Šiuopėris – vairuotojas

Šmėrgelis – galąstuvas

Šnėrpštuoks – veržtuvas

Šniūrs – virvė

Šniūrelka – siaura liemenė po krūtine

Špīžarnė – svirno patalpa, sandėliukas

Špuosas – pokštas

T

Tėkiels – galąstuvas

Tašlėmpė – plokščias prožektorius

Takarnė – tekinimo staklės

Tonkē – dažnai

Torielka – lėkštė

Tapolīnė – tepalas iš taukų ir topolių žedų

U

Uošos – osas, rantyta kartis katilui pakabinti

V

Varažītė – burti

Varstuots – darbastalis

Vazaunė – ratinė

Vazuoniks – vazonas

Veizietė – žiūrėti

Vėdelcė – šakutė

Vėnzarnė – rūkykla

Viedros – kibiras

Vieščė – daiktai

Vuožuotė – galvoti, mąstyti

Z

Zalietas – piršlybos

Zlastės – pyktis, apmaudas

Žousītis – žąsiukas

Zuovieskė – vyriai

Ž

Žardėina – kiemas prie kluono

Žardėnė – iš karčių suręstas statinys, skirtas kam nors džiovinti

Žėčkā – raudoni siūlai, jausti į marškinių rankoves

Žiorsts – prijuostė

Žiuogspėras – pjuvenos

Žlogts – skalbiniai

Parėngta pagal žuodīnieli, paskelbta Barnėškienės Ritas kningelie „Žemaitė gyvenėms“ (Plungė, 2022 m.)